

Behandeling van rozen

Barendse, L.V.J., 1975. Behandeling van rozen vanaf het snijden. Snijstadium van grote invloed op levensduur. (Treatment of roses after cutting. Cutting stage greatly affects vase life). Vakbl. Bloem. 30 (2): 12-13.

Species: rose (varioijs cv.)

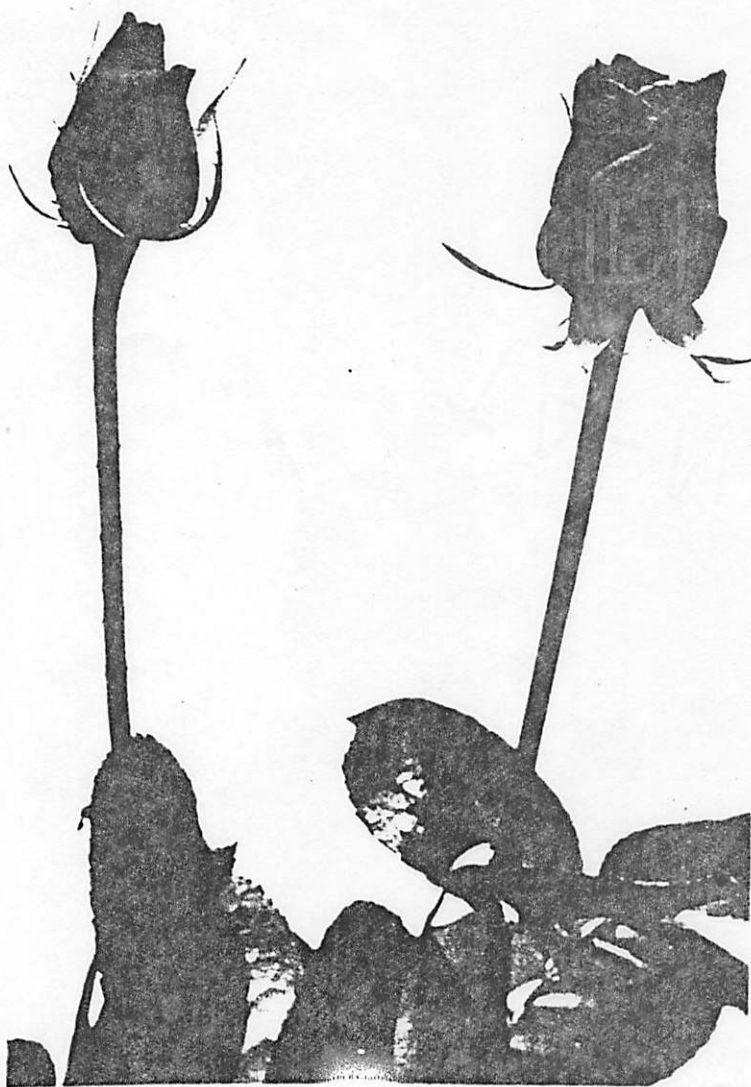
Key words: cut flower; vase life; cutting stage; handling.

Conclusion: best roses have been cut 'ripe', have been cold-stored for one night in clean water, and are packed in water-permeable material.

L. Barendse, Proefstation voor de Bloemisterij, Aalsmeer

Tijdens een rozenvoorlichtingsmiddag, op het Proefstation voor de Bloemisterij te Aalsmeer, is al het een en ander gezegd over de problemen die zich voordoen tijdens en na het oogsten van de rozen. De eventuele gevolgen hiervan komen veelal pas bij de consument tot uiting, zodat de kweker er niet direkt mee geconfronteerd wordt.

links: te 'rauw' rechts: correcte cutting stage
'Ilona', links te rauw gesneden, rechts geoogst bij het juiste snijstadium

Snijstadium

Het snijstadium is van grote invloed op de levensduur van praktisch alle snijbloemen. Dit geldt zeker ook voor de roos.

Te rauw gesneden rozen komen bij de consument in een vaas water niet goed open, ook de nekken worden slap. Dit wordt veroorzaakt door dat het nog vrij zachte stengeldeel vlak onder de knop verstopt raakt, waardoor de kop gaat hangen. Bij droge bewaring (b.v. in de veiling) zullen rauwe knoppen ook eerder slap gaan hangen dan rijpe knoppen. Op de foto is duidelijk het verschil in knopgrootte te zien en tussen de rauwe en de rijpe knop. Een bos 'Ilona', gesneden met knoppen als rechts op de foto kwam goed open en had een goede kleur. Zowel de rauwe als de rijpe knoppen stonden in een vaas met water zonder toevoegingen. Uit eerder genomen proeven bleek, dat indien in de vaas een houdbaarheidsmiddel gebruikt werd, de rauwe knoppen maar gedeeltelijk openkwamen en vrij snel blauw kleurden, terwijl de rijpe knoppen op een houdbaarheidsmiddel een prachtige vorm en kleur kregen en die ook lang hielden.

Bij 'Dr. A. J. Verhage' bleken de rauwe knoppen ook niet of nauwelijkelijk open te komen, bovendien kregen ze slappe nekken. De rijpe knoppen kwamen alle open. Nu is het snijstadium erg afhankelijk van de tijd van het jaar. 's Zomers kan rauwer gesneden worden dan 's winters, maar er zijn grenzen. Waar deze grenzen precies liggen is sterk afhankelijk van de soort, het klimaat (zowel in als buiten de kas), het seizoen enz. In het algemeen kan gezegd worden, dat de houdbaarheid toeneemt naarmate de knop rijper is.

Celwater

Het water waarin de rozen in de cel komen te staan, kan ook een bijzonder grote invloed uitoefenen op de

latere houdbaarheid van de roos. Als de roos na het snijden in de cel op water komt, zal deze, vooral in de eerste uur, veel water opnemen. Deze opname is ongeveer 10% van het aanvangsgewicht. Een afgesneden roos kan niet meer selectief opnemen, dat kunnen alleen de wortels. Wordt een roos in schoon water geplaatst, dan zal zij dit opnemen; wordt een roos in vies water geplaatst, dan zal zij dit ook opnemen. Na het opnemen van vies water treden dezelfde verschijnselen op als bij te rauw gesneden rozen: het niet openkomen van de knoppen en het snel optreden van slappe nekken.

Blad

Het blad, dat aan de rozenstengel zit en in het water geplaatst wordt, scheidt stoffen af, die in bepaalde concentratie schadelijk zijn voor de roos. Deze stoffen, die chemisch gezien o.a. tot de fenolen behoren, veroorzaken ook vaatverstopping. De hoeveelheid fenolen in het celwater is in de eerste plaats afhankelijk van de soort ('Super Star' b.v. geeft veel fenolen af) en op de tweede plaats de gebruiksduur van het water. De afgifte van fenolen is in de winter het grootst.

Bacteriën

De ergste verontreiniging wordt veroorzaakt door bacteriën. Deze bacteriën veroorzaken vaatverstopping onder aan de steel waardoor de roos later in de vaas geen water meer op kan nemen. Het gevolg is dan slappe nekken. De bacteriegroei is voornamelijk afhankelijk van de aanwezige voeding (slootwater is zeer rijk aan voeding en bevat dan ook veel bacteriën) en van de temperatuur. De groeisnelheid neemt toe tot de optimumtemperatuur bereikt wordt (voor de groep bacteriën die bij lage temperatuur groeit, vanaf 0°C, ligt de optimumtemperatuur bij ca. 18°C). De mate van verontreiniging hangt

BARENDSE 75

dus ook af van het al dan niet uit de cel halen van het water. Als het water van de cel naar de kas gaat (warmer wordt) en omgekeerd zal het veel eerder ververst moeten worden, dan dat het water in de cel blijft en constant laag van temperatuur is. Door de lage temperatuur van het celwater kan men de bacteriegroei toch niet zó beperken, dat weinig ververst hoeft te worden. Er is echter ook een mogelijkheid om d.m.v. een bactericide de bacteriegroei te beperken.

Met diverse bactericiden worden nu proeven genomen en de eerste resultaten zijn positief. De fa. Bendien uit Naarden heeft een middel in de handel gebracht onder de naam Chrysal V.B. dat speciaal ontwikkeld is om in de koelcel te gebruiken. Naast een bactericide zitten er o.a. ook nog stoffen in die fenolen afbreken. De ervaring met dit middel zijn nog te gering om een

vaststaande uitspraak over de werking (vooral in de winter) te doen, maar de verwachtingen zijn hoopgevend. Het gebruik van een houdbaarheidsmiddel dat dus ontwikkeld is om in de vaas te gebruiken, heeft bij gebruik in de koelcel geen effect op de latere houdbaarheid.

Verversen

Wanneer het water ververst moet worden hangt van de volgende factoren af:

- water (leidingwater, slootwater etc.),
- grootte van wateropslag (b.v. emmers, bak, bassin),
- hygiënische toestand van de wateropslag,
- mate van het gebruik,
- temperatuur van het water,
- het gebruikte ras,
- het gebruik van een celmiddel (bactericide).

Algemeen advies

Reinig de emmers, bakken en bassins met een chlooroplossing voor er schoon water ingedaan wordt. Gebruik leidingwater of bronwater. Houdt het water zoveel mogelijk in de cel. Ververs bij gebruik van emmers (ca 10 l) minstens één maal per week, bij gebruik van bakken (ca. 100 l) minstens één maal per twee weken en bij gebruik van bassins (meer dan 10 m³) minstens één maal per maand.

Is het water eerder vies, b.v. na het gebruik van bestrijdingsmiddelen, ververs het dan.

Bewaring

Na het snijden moeten de rozen vrij snel op water gezet worden. Het is goed om de rozen voor het veilen een nacht (of tenminste enige uren) in de cel te zetten om ze goed vol te laten zuigen. Bij lage temperatuur

en hoge relatieve luchtvochtigheid wordt veel water opgenomen omdat dan de verdamping klein is. De houdbaarheid neemt af na een langere bewaarduur dan 3 dagen bij 2°C in water.

Verpakking

Vooral als de rozen droog liggen zoals in de veiling of tijdens het transport, is het zeer gunstig als de verdamping beperkt kan worden. Dit is te realiseren door de rozen te verpakken. Een goede verpakking is geperforeerde folie, doordat die wel de verdamping beperkt, maar condens tegengaat. Het vochtverlies bij 20°C van onverpakte rozen is 2 tot 3 maal zo groot als het vochtverlies van verpakte rozen. De beste rozen zijn rijp gesneden, hebben één nacht in de koelcel op schoon water gestaan en zijn verpakt in waterdoorlaatbaar materiaal.